

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Vyšší odborná škola mezinárodního obchodu a Obchodní akademie, Jablonec nad Nisou, Horní náměstí 15

Horní náměstí 15, 466 79 Jablonec nad Nisou

Identifikátor školy: 600 020 380

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad, 28. října 18, 466 82 Jablonec nad Nisou

Termín konání orientační inspekce: 26. ledna a 2. - 4. února 2000

Čj.	084 96/00-3200
Signatura	oh3zt206

Orientační inspekce se zaměřila na výuku vybraných předmětů ve studijním oboru 63-41-M/004 a 63-41-M/005 Obchodní akademie a průběh absolutoria a diplomové zkoušky ve studijním oboru 63-41-N/025 (63-97-7/10) Mezinárodní obchodní styk. Současně ve vztahu ke sledovaným předmětům posoudila řízení školy.

Hodnocení ČŠI vychází ze sledování průběhu zkoušek, z hospitační činnosti a jejich výsledků, vyhodnocení všech podkladových materiálů, z rozhovoru s pracovníky školy, prohlídky prostorů školy, studia vybrané povinné a další vedené dokumentace a žákovských prací.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka českého jazyka a literatury byla sledována celkově v sedmi hodinách u čtyřech vyučujících s pedagogickou i odbornou způsobilostí. Učivo odpovídalo schváleným učebním osnovám, časové rozvržení je v souladu s učebním plánem. Hodiny byly promyšlené, na literárních textech byl aplikován pravopis a procvičovány stylistické dovednosti.

Hodiny probíhaly většinou v kmenových třídách, jejichž účelnost a estetická podnětnost je průměrná. Didaktická technika nebyla v žádné hodině použita, i když je škola v tomto směru dobře vybavena. Žáci pracovali s čítankami a namnoženými pracovními texty. Vzhledem k tomu, že ve škole není slovníků a odborné literatury dostatek pro všechny ve třídě, byla využita skupinová výuka. Žáci si poznámkové sešity a čtenářské deníky vedou sami, zpracovávají skupinové seminární práce na literární téma.

Namátkově vybrané kontrolní slohové práce byly na dobré obsahové úrovni, ne všechny gramatické chyby však byly opraveny. Hodnocení písemných maturitních prací v některých případech postrádalo dostatečné rozlišení jejich úrovně pravopisné, stylistické a naplnění odpovídajícího slohového útvaru. Slohový útvar k vybranému maturitnímu tématu si určuje žák sám dle svého uvážení.

Organizační pokyny v hodinách byly jasné a srozumitelné. Podle tematického zaměření se střídaly metody frontálního výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové a samostatné práce. Na opakování pravopisného učiva navazovala analýza chyb se zpětnou vazbou. Většina hodin byla motivována aktualizací, pochvalou i klasifikací, která byla objektivně zdůvodněna, ale je do třídních klasifikačních přehledů, které mají na starosti žáci, zaznamenávána nepravidelně.

V hodinách převažovala tvořivá atmosféra, vstřícná ze strany žáků i vyučujících. Bylo dbáno na spisovné vyjadřování, správnou formulaci vět a srozumitelnost projevu. Výuka byla vedena věcně i odborně správně s kvalitní verbální komunikací vyučujících.

Výuku českého jazyka a literatury vzhledem k výše uvedeným skutečnostem s převahou pozitiv hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Cizí jazyky (anglický, německý, francouzský, italský a ruský)

Kvalita vzdělávání v jazykových předmětech povinného základu (první a druhý cizí jazyk) a volitelném předmětu (třetí jazyk) byla hodnocena na základě dvanácti hospitačí u deseti vyučujících.

Ve sledovaných jazykových předmětech odpovídá hodinová dotace i členění učiva do jednotlivých ročníků schváleným učebním osnovám. Časové plány jednotlivých tříd obsahují

předpokládané výchozí znalosti a dovednosti, prostředky i výukové cíle, které jsou stanoveny tak, aby požadavky osnov byly průběžně plněny.

Organizace vyučovacích hodin je dána dělením ročníků do relativně početně vyrovnaných skupin. Rozdělení žáků pro výuku prvního a druhého jazyka probíhá na základě testování při přijímacích zkouškách.

Anglický a německý jazyk je vyučován ve všech ročnících převážně jako první nebo druhý cizí jazyk. Ostatní jsou vyučovány jako druhý nebo třetí jazyk. Třetí cizí jazyk je zařazován až od třetího ročníku. Návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky i mezipředmětová návaznost byla ve sledovaných hodinách zajištěna. Systematicky jsou učeny reálie a odborný jazyk.

Cizí jazyky vyučuje celkem 14 učitelů, převážně absolventů vysokých škol s příslušnou odborností. V současné době pouze jedna vyučující studuje (italský jazyk). Personální obsazení je na velmi dobré úrovni.

Vzdělávání probíhá ve specializovaných učebnách, z nichž některé vznikly rozdělením větších místností. Inspekce zaznamenala tento fakt jako problémový (průchozí třídy, ne zcela vyhovující odhlučnění). Učebny jsou však účelně a dostačujícím způsobem vybaveny (televizory, videa, mapy, nástěnky s potřebnými informacemi). Magnetofony si učitelé do hodin přinášejí.

Ve všech sledovaných hodinách inspekce byly používány vhodné učební texty. Např. v anglickém jazyce jsou pro výuku používány učebnice řady Headway (New Headway Course - 1997) a podle potřebného stupně obtížnosti jsou průběžně doplňovány kopírovanými texty i jinou vhodnou literaturou. Rovněž audio a video nahrávky jsou v hodinách využívány. Odborný jazyk je vyučován podle učebnice Take Another Letter. V hodinách německého jazyka je používána učebnice řady Sprechen Sie Deutsch. Celkově inspekce hodnotí prostorové podmínky i vybavení jako dostačující a odpovídající deklarovanému vzdělávacímu programu.

Výuka byla vždy řádně připravena a důsledně vedena. Hodiny byly učeny převážně v příslušném jazyce, výjimku tvořily části hodin, kde vyučující aplikovali výklad reálií nebo odborné korespondence s důrazem na precizní pochopení významových odlišností. Všechny hodiny byly cíleně zaměřeny na rozšiřování slovní zásoby, žáci byli vedeni ke glosování a k samostatnému projevu v jazyce (referáty), velmi dobře byly procvičovány komunikativní situace. Při porovnání vyjadřovacích schopností žáků nižších ročníků se žáky v pátém ročníku inspekce zaznamenala výrazný posun k samostatnému projevu.

V navštívených hodinách bylo také procvičováno písemné vyjadřování (např. doplňování gramatických cvičení nebo dopis konkurenční firmě). Kontrolní písemné práce obsahují gramatické testy, obchodní korespondenci a eseje. Výkony žáků jsou hodnoceny bodováním se slovním vyjádřením. Pro průběžné porovnání výsledků vzdělávání v jednotlivých jazycích a třídách používá vedení školy srovnávací testy s následným rozbořem a určením příčiny případného problému.

Celková atmosféra všech hospitovaných hodin byla vstřícná, nestresující, vyučující sledovali pokrok žáků v dovednostech - zejména v ústní komunikaci. Učivo bylo podáváno věcně správně a po odborné stránce na výši. Hodnocení navštívených hodin se pohybovalo od vynikající po dobrou úroveň.

Inspekce kontrolovala písemné maturitní práce školního roku 1998/1999. Po formální i po obsahové stránce nebyly shledány závady. Písemné maturitní práce jsou koncipovány se záměrem prokázání znalostí žáků v širším záběru (gramatický test, práce s odborným textem, odborný dopis a esej). Takto pojatá písemná část maturitní zkoušky by mohla být zátěží pro žáky dyslektické. Jazyková předmětová komise se tímto problémem zabývala na svém

posledním jednání a hledala optimální řešení, které by tyto žáky zohledňovalo.

Předmětová komise cizích jazyků pracuje pravidelně, z jednotlivých jednání jsou vedeny přehledné zápisy, které obsahují připomínky a podněty nasměrované k vedení školy. Aktuální oboustranná informovanost je tímto způsobem zajištěna.

Celkově výuka poskytuje žákům přiměřený a dostatečně široký rozsah jazykových prostředků, odborných poznatků a pracovních návyků, které vedou k efektivnímu studiu cizích jazyků.

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání v cizích jazycích jako velmi dobrou.

Společenskovědní předměty (dějepis, zeměpis, občanská nauka)

Výuka společenskovědních předmětů byla sledována v sedmi hodinách u pěti vyučujících. V předmětech dějepis a zeměpis s mají učitelé odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilost, v občanské nauce pouze pedagogickou. Časová dotace hospitovaných předmětů je v souladu s učebním plánem, učivo svým obsahem odpovídá učebním osnovám.

Vyučující měli hodiny promyšlené, pouze v pátém ročníku se zaměřením na cestovní ruch měla výuka zeměpisu rezervy ve specifickém zaměření předmětu a hloubce probíraného učiva.

Společenskovědní předměty jsou až na výuku zeměpisu v pátém ročníku nedělené, prostory učeben jsou vzhledem k počtu žáků stísněné, psychohygienické podmínky průměrné. Materiální zabezpečení výuky je na dobré úrovni. Pět ze sedmi hodin, které navštívila ČŠI, probíhaly v odborných učebnách s mapami a didaktickou technikou, která byla ve většině sledovaných hodin účelně využívána. Žáci používají učebnice, atlasy, většinou si vedou sešity sami, v hodinách dějepisu byly zápisy do sešitů heslovitě diktovány. Málo se v nich pracovalo s odbornou nebo doplňkovou literaturou.

Hodiny byly vedeny převážně metodou řízeného rozhovoru a frontálního výkladu s úvodním opakováním. Organizace hodin byla přehledná a srozumitelná. Žáci si s pomocí vyučujících osvojovali a upevňovali učivo, jejich motivaci posilovalo využívání mezipředmětových vztahů. Hospitované hodiny občanské nauky byly vedeny velmi komunikativním způsobem. Vyučující v nich využili organizačních a motivačních alternativ, umožňujících vytvoření prostoru pro diskusi. Názory žáků byly dále rozvíjeny vhodně volenými otázkami. Ve frontálně vedených hodinách komunikace vázla a vyučující často formulovali odpovědi dříve, než studenti zareagovali.

Oboustranná tolerance a prostředí důvěry se především projeví v hodinách, kde vyučující plánovali výuku s vědomím nutnosti aplikovat učivo na životní situace a volili individuální přístup k žákům.

Výuku společenskovědních předmětů hodnotí ČŠI vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a zejména k nadprůměrné komunikativní úrovni ve výuce občanské nauky jako velmi dobrou.

Předměty ekonomického charakteru (ekonomika, ekonomika zahraničního obchodu, ekonomika cestovního ruchu, marketing, účetnictví a integrovaný předmět, obchodní korespondence, zbožiznalství)

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů se zaměřením na všeobecnou ekonomiku, zahraniční obchod a cestovní ruch s rozšířenou jazykovou výukou. Požadavky osnov jsou rozpracovány do tematických plánů schválených ředitelem školy. V jejich plnění nezjistila ČŠI

nedostatky.

Ve třetím ročníku žáci vykonávají odbornou praxi v souladu se schváleným učebním plánem. Tato souvislá třítydenní praxe je organizovaná na pracovištích smluvních partnerů. Výstupem je seminární práce žáků, vyučující ji vyhodnocují a známku zahrnují do klasifikace.

Výuka hospitovaných hodin výše uvedených předmětů byla zajištěna osmnácti vyučujícími, z nichž jedna, začínající, má pouze odbornou způsobilost, a pro zbožiznalství nemají odbornou způsobilost dva ze tří vyučujících.

Výuka probíhá dle svého charakteru převážně v běžných učebnách, učebnách s nainstalovanou výpočetní technikou a v odborné učebně obchodní korespondence s dostatečným množstvím elektr. psacích strojů. Estetická úroveň učeben nebyla vždy příliš podnětná. Některé prostory jsou stísněné, pohyb vyučujících při výuce a jejich možnost průběžné kontroly jsou omezeny.

Škola vlastní software pro výuku strojopisu, vedení podvojného účetnictví (Stereo), jednoduchého účetnictví (Účto 99), program pro výuku účetnictví APPA 97, pro vytváření JCD a TCP, běžně žáci využívají Word a Excel. Instalované programy jsou k výuce využívány, jejich úroveň umožňuje v dostatečném rozsahu a kvalitě naplňovat v předmětech ekonomického charakteru vzdělávací program školy. Z pomůcek jsou k dispozici meotary, videorekordéry, odborná literatura a časopisy. Učebnice, které jsou doporučovány, si žáci kupují.

Organizace formy a metody výuky ve zhlédnutých hodinách lze celkově hodnotit jako velmi dobré. Na tomto stavu se podílí na jedné straně hodiny velmi zdařilé, které měly jasný cíl, jejich obsah a metody výuky byly předem připravené a promyšlené, nechyběla zpětná vazba v podobě průběžně kladených kontrolních otázek. Byly využity názorné ukázky (akcie, prospekty, jízdenky, video, vzorky elektrotechnického zboží, atd.), pracovalo se s učebnicí a odbornými texty. Ve zbožiznalství se vyučujícím dařilo zapojovat do výuky žáky otázkami vyžadujícími znalosti z fyziky a chemie. Vynikající byly některé hodiny obchodní korespondence a strojopisu vyučované prostřednictvím PC, kdy pod dohledem a za průběžné metodické pomoci vyučujících žáci individuálně pracovali svým tempem.

Na druhé straně byly k vidění hodiny, kde převažoval rutinní styl práce učitele s frontální výukou. Nedostatkem bylo nepoužívání zápisu na tabuli, žáci nebyli vedeni k formulaci vlastních poznámek, vykládaná látka jim byla diktována. V závěru chybělo upevnění a shrnutí učiva bez snahy získat informace o skutečné efektivitě vyučování. Ve zbožiznalství někteří vyučující podcenili význam praktických cvičení a věnovali jim minimální pozornost, v obchodní korespondenci chyběla samostatná práce s normou.

V pátých ročnících byla část hodin věnována opakování maturitních témat. Žáci prokázali znalosti na dobré úrovni, tomu také odpovídalo hodnocení učitelem.

Žákům jsou zadávány seminární práce, při jejichž zpracování musí prokázat schopnost aplikovat získané poznatky v praxi (marketingový výzkum, výroková studie, středoškolský průzkum pojistného trhu, příprava zájezdu v tuzemsku, atd.). Vyučující organizují řadu exkurzí (př. INVEX - Brno, letiště Ruzyně), žáci musí zpracovat na tato témata zprávy. Škola zajistila pro třetí a páté ročníky besedu se státním tajemníkem pro evropskou integraci JUDr. Teličkou. Na tuto besedu se žáci předem připravovali, byl jim předložen test o znalostech o Evropské unii.

Teoretické znalosti získané v ekonomických předmětech si žáci prakticky ověřují v integrovaném předmětu. Efektivitu hodin zvyšuje možnost výuky na počítači s využitím výše uvedeného softwarového vybavení.

Byly zhlédnuty maturitní praktické zkoušky z odborných předmětů, jejichž obsah a náročnost odpovídaly zaměření studijního oboru. Rozdílily v úrovni vyjádřila objektivní klasifikace. Jedním

z hlavních úkolů, kterými se předmětová komise odborných ekonomických předmětů zabývá, je zcela zásadní změna v pojetí praktické zkoušky z odborných předmětů. Realizace však závisí na odpovídajícím vybavení školy výpočetní technikou.

Interakce a komunikace ve všech zhlédnutých hodinách byla velmi dobrá, v hodinách bylo vytvořeno prostředí důvěry a spolupráce.

V předmětech ekonomického charakteru převládají pozitiva, kvalita vzdělávání je velmi dobrá.

Výpočetní technika

Výpočetní technice je ve škole věnována mimořádná pozornost. Snahou je zavedení výuky prostřednictvím PC všude tam, kde je to dle potřeb praxe přímo nutné. K tomu slouží v současné době čtyři odborné učebny, které jsou maximálně vytížené. Jejich hardwarové vybavení není optimální, ale průběžně se inovuje a doplňuje dle finančních podmínek školy. Internet není v učebnách zaveden. V době inspekce byly speciální výukové programy využívány hlavně v odborných ekonomicky zaměřených předmětech včetně obchodní korespondence.

Promyšlená organizace rozvrhu umožňuje, aby třídy mohly být děleny a v hodinách mohl každý žák pracovat samostatně u svého PC. Přístup k výpočetní technice je žákům v dostatečné míře zajištěn i mimo vyučování, nemohou však využívat internetovou síť.

Základní vědomosti a návyky potřebné k uživatelskému ovládnutí osobního počítače žáci získávají ve samostatném předmětu výpočetní technika. Jeho výuku zajišťují dvě vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Hodinová dotace předmětu byla v souladu se schváleným učebním plánem, vyučováno bylo učivo stanovené osnovami.

Zhlédnuté hodiny byly vyučovány frontálně, jednotným tempem přizpůsobeným průměrnému žákovi, výukové cíle byly stanoveny bez ohledu na vstupní znalosti a dovednosti žáků. Učivo bylo podáváno věcně správně, srozumitelně a odborně na vyšší, výklad vyučujících však postrádal výraznější motivační prvky. Informace byly žákům předávány převážně ústně, tabule byla využívána nystematicky a v minimálním rozsahu. V závěru hodin chyběl dostatečný časový prostor pro zpětnou vazbu. Poznámky o probíraném učivu si žáci zaznamenávají dle vlastního uvážení, řada z nich sešit nemá. Žáci jsou vedeni k dovednosti pracovat s nápovědou, další informační zdroje nejsou v učebnách k dispozici.

Hodiny probíhaly v klidné nestresující atmosféře, verbální projev vyučujících byl kultivovaný, s respektováním osobnosti žáka, v případě potřeby byla žákům poskytnuta rada a pomoc, převládalo pozitivní hodnocení.

Výuka předmětu výpočetní technika byla hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je ve sledovaných předmětech kvalita vzdělávání velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy je stanovena a v základních rysech jasně definována ve výroční zprávě za školní rok 1998/1999. Hlavní pozornost je vzhledem ke stísněným prostorovým podmínkám školy a nedostačujícímu hardwarovému vybavení věnována právě těmto oblastem. Probíhá přístavba hlavní budovy. Její dokončení je plánováno na květen 2000, plánované zkvalitnění výuky informačních technologií závisí na finanční situaci školy.

Cílovým stavem výchovně-vzdělávacího působení školy je absolvent, který je schopen vyhovět rychle se měnícím požadavkům trhu práce. Ty škola pečlivě sleduje, aktuálně na ně reaguje a snaží se jim přizpůsobit průběh vzdělávání.

V letošním školním roce budou maturovat poslední ročníky pětiletého studia. Žáci ostatních ročníků jsou vzděláváni podle učebního plánu čtyřletého vzdělávacího cyklu schváleného MŠMT dne 25. března 1993 čj. 14 073/93-23 a na ně navazujících pedagogických dokumentů.

Učební plán je rozpracován do jednotlivých ročníků, má logickou strukturu, poměr všeobecněvzdělávacích a odborných předmětů je vyvážený, provedené úpravy jsou v povolené toleranci. Na tvorbě učebního plánu se podílelo nejen vedení školy, ale i pedagogové prostřednictvím předmětových komisí, při jeho úpravách se průběžně pracuje se standardem středoškolského odborného vzdělávání.

Formou povinně volitelných předmětů, vybraných v souladu s profilem absolventa školy, mají žáci možnost studovat všeobecnou ekonomiku, zahraniční obchod nebo cestovní ruch. Počet volitelných předmětů se během ročníků zvyšuje, od třetího ročníku je do učebního plánu zařazena praxe. Nabízeno je šest nepovinných předmětů, které povinnou složku vzdělávání promyšleně doplňují.

Mimořádná pozornost je věnována mezinárodním kontaktům. Škola spolupracuje s lyceem v Metz a Petrohradě, s VTŠ v Zittau, s odbornou školou v Eschwege a s IC v Marscianu. Při recipročních setkáních a pobytech byl vypracován a podán společný projekt škol v rámci programu LEONARDO a COMENIUS.

Rozpracování osnov jednotlivých předmětů má podobu časově tematických plánů s uvedením metod a prostředků, které budou při výuce využívány. Pro předmět výpočetní technika byly formální - obsahovaly pouze základní témata schválených osnov, v předmětu zbožiznalství v nich nebyly vyčleněny hodiny pro praktická cvičení.

Plánování je promyšlené a systematické, celkově na velmi dobré úrovni.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a jeho tři zástupci, z nichž jeden je statutární, dva z nich zastávají svou funkci od letošního školního roku. Ředitel, jeho zástupci, administrativní a provozní pracovníci mají písemnou formou stanovenou náplň práce. Povinnosti pedagogických pracovníků jsou vymezeny Pracovním řádem škol a školských zařízení vydaným MŠMT ČR.

Pravidla pro chod školy jsou dána kvalitně zpracovaným Vnitřním řádem obchodní akademie, který obsahuje základní ustanovení k vyučovacímu procesu, práva a povinnosti žáků. Vnitřní řád je otevřený a může být dle potřeby doplněn usnesením z pedagogické rady.

Organizace vyučování klade na vedení školy i vyučující mimořádně vysoké nároky. Výuka probíhá ve dvou oddělených budovách, tělesná výchova se vyučuje v dalších pronajatých objektech. Škola má velký počet žáků, rozsáhlý učitelský sbor, organizace školního roku je odlišná pro žáky střední a vyšší odborné školy. Stísněné prostorové podmínky neumožňují přidělení kmenových tříd. Přes svou obtížnost je tato oblast velmi dobře zvládnuta a odpovídá závazným právním předpisům.

Ve škole je ustanoveno šest předmětových komisí, které jsou důležitým poradním orgánem

ředitele při projednávání osnov, tematických plánů, tematických okruhů přijímacího řízení i maturitních zkoušek a odpovídají za organizační zabezpečení plánovaných akcí svého oboru. Jejich předsedové stanovují požadavky pro činnost komise a podílejí se na hodnocení práce členů předmětové komise. Spolupráci s nimi hodnotí ředitel jako neformální a velmi prospěšnou.

Funkci výchovného poradce a protidrogového preventisty vykonává jeden ze zástupců ředitele, který má v této oblasti dlouholeté zkušenosti. Žáci jej mohou navštívit ve stanovených konzultačních hodinách. Pro žáky i učitele je k dispozici v pevném čase i dle dohody školní psycholožka, která poskytuje individuální konzultace, testy profesní orientace, atd.

Tok vnitřních informací je realizován prostřednictvím plánu práce školy (závazné termíny školního roku 1999/2000), plánovaných pedagogických rad, podle potřeb konaných provozních porad a denním stykem vedení školy s vyučujícími. Důležité údaje o žácích a pracovnících jsou chráněny před zneužitím.

Žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů, školního rozhlasu a vývěsek na chodbách školy. Rodiče se dozvídají o výsledcích studia žáků na třídní schůzce, konané pouze jednou v průběhu školního roku. Žáci nemají ani studijní průkazy, známky jsou zapisovány do studijních archů v třídních knihách. Pokud vzniknou problémy závažnějšího charakteru škola informuje rodiče v dostatečné míře písemně nebo telefonicky.

Každoročně je ve spolupráci s úřadem práce sledováno uplatnění absolventů na trhu práce i jejich úspěšnost při přijímacím řízení na vysoké školy. Značná pozornost je věnována propagaci školy na veřejnosti články a inzercí v novinách a úspěšnou účastí žáků v řadě soutěží.

Tato činnost je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy má stanovená pravidla. Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolu a zároveň reaguje na návrhy a připomínky pedagogického sboru. Systém je propracovaný a úspěšně v praxi realizovaný.

Ředitel školy se snaží ve výuce maximálně využívat stávajících odborností učitelů a podporuje jejich vzdělávání. Vedení školy je k požadavkům předmětových komisí vstřícné a pokud to finanční situace dovoluje, snaží se je plnit. Pro rozvoj iniciativy každého pedagogického pracovníka jsou vytvořeny dobré podmínky.

Rezervy jsou v metodické pomoci začínajícím a nekvalifikovaným učitelům a dostatečné informovanosti o nabídce vzdělávacích akcí pořádaných Střediskem služeb školám v Jablonci nad Nisou.

Ředitel školy má pro stanovení nenárokových složek mzdy vypracovaná kritéria. S hodnocením a následným oceněním jsou pracovníci prokazatelně seznamováni.

Značná pozornost je věnována sebehodnocení školy. Samostatná autoevaluační zpráva byla zpracována v roce 1998 pro vyšší odbornou školu, prvky sebehodnocení jsou obsaženy ve výroční zprávě za školní rok 1998/1999.

Vedení a motivování pracovníků má systém. Rezervy jsou v metodické pomoci pedagogům a jejich informovanosti o dalších vzdělávacích nabídkách. ČŠI hodnotí tuto část řízení školy jako dobrou.

Kontrolní mechanismy

Kontrolou výchovně-vzdělávacího procesu se zabývají všichni vedoucí pracovníci v rámci

stanovených kompetencí. Systém je promyšlený, kontrolní činnost je pravidelná a průběžná.

Kontrolou pedagogické dokumentace je pověřena pracovnice ekonomického úseku. Při namátkové kontrole povinné dokumentace byly zjištěny dílčí nedostatky ve vedení třídních knih. Ředitel školy byl na tuto skutečnost upozorněn.

Hospitační činnosti se v letošním školním roce věnuje ředitel školy a zástupce ředitele, zodpovědný za organizaci vyššího studia. Oba noví zástupci ředitele se v prvním pololetí zaměřili na operativní řízení, sledování průběhu výchovně-vzdělávacího procesu plánují na druhé pololetí. Hospitační činnost je písemně podložena, zaměřena i na používané metody a prostředky využití v hodinách. Závěry jsou s jednotlivými pedagogy projednávány, pokud jsou zjištěny nedostatky, následuje odpovídající opatření.

Značná pozornost je věnována tvorbě a využívání vlastních srovnávacích testů (cizí jazyky, český jazyk, ekonomické předměty atd.), jejichž výsledky jsou následně projednávány předmětovými komisemi. Škola využívá také testů SCIO, snaží se o motivaci pedagogů i žáků organizováním řady soutěží v rámci školy i mimo ni, tradiční je také úspěšná prezentace žáků (práce žákyně školy byla otištěna v odborném časopise "Auskunftsgeber" - SGUN,GI -dosud neuzavřený projekt "Warum Deutsch?"). V okresním kole konverzační soutěže v jazyce německém se tři zúčastněné žákyně umístily na předních místech. Učitelé se spolu s žáky zúčastňují seminářů pořádaných Goethe-Institutem v Praze.

Kontrolní činnost školy je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy ve sledované oblasti je systematické a promyšlené, závažné nedostatky nebyly zjištěny. Je na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dne 26. ledna se ČŠI zúčastnila absolutoria žáků studijního oboru 63-41-N/025 (63-97-7/10) Mezinárodní obchodní styk.

Absolutorium se skládalo ze tří částí: zkoušky z cizího jazyka, obhajoby absolventské práce a teoretické zkoušky z odborných předmětů.

Zkoušky byly velmi dobře organizačně připraveny. Probíhaly v příjemném a upraveném prostředí se zajištěním přístupu veřejnosti. Dle podrobného časového harmonogramu, který byl průběžně sledován a dodržován, souběžně pracovaly dvě zkušební komise, jmenované ministerstvem. Veškeré předepsané materiály byly řádně zpracovány a komisi k dispozici. Podmínky pro vykonání absolutoria splnili všichni žáci, konající zkoušky ve výše uvedeném termínu.

Celá komise včetně předsedů výborně spolupracovala, klasifikace a hodnocení žáků bylo objektivní a zdůvodněné.

Předložené absolventské práce byly obsáhlé, myšlenkově bohaté a po formální stránce na dobré úrovni. Témata byla stanovena v souladu s profilem absolventa studia, jejich zpracování bylo odborně posouzeno oponentem a vedoucím práce. Obhajoba absolventských prací probíhala formou odborné diskuse ve které byli žáci samostatně a s přehledem schopni obhájit své názory.

Absolutorium žáci vykonali v souladu s § 27a odst. 5 a § 27b zákona č. 29/1984 Sb.,

o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, v platném znění a § 7 až 9 vyhlášky MŠMT č. 265/1996 Sb., kterou se stanovují podrobnosti o organizaci studia a jeho ukončování ve vyšších odborných školách.

Dva žáci vykonali diplomovou zkoušku v opravném termínu v souladu s Doplňkem k Rozhodnutí ministra školství, mládeže a tělovýchovy České republiky o pokusném ověřování organizace, formy a obsahu pomaturitního studia ze dne 24. května 1992, čj. 13 726/92-14, schváleného dne 20. února 1995 pod čj. 27 052/94-23 a bylo jim vydáno vysvědčení o diplomové zkoušce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 11 416/99-21 ze dne 20. ledna 1999,
- učební plán čtyřletého studia obchodní akademie schválený ředitelem školy pro šk. rok 1999/2000,
- tematické plány hospitovaných předmětů,
- třídní knihy hospitovaných předmětů,
- vybrané písemné práce žáků,
- písemné maturitní práce z českého jazyka a cizích jazyků,
- písemné maturitní zkoušky z odborných předmětů,
- podkladová inspekční dokumentace školy,
- vnitřní řád obchodní akademie,
- plán práce pro školní rok 1999/2000,
- další dokumentace ředitele školy,
- výroční zpráva za školní rok 1998/99,
- autoevaluační zpráva studijního oboru 63-97-7/10 Mezinárodní obchodní styk z roku 1998,
- hospitační záznamy ČŠI,
- absolventské práce zkoušených žáků,
- vysvědčení o absolutoriu a diplomové zkoušce,
- protokol o absolutoriu,
- protokol o diplomové zkoušce.

ZÁVĚR

Vzdělávání žáků probíhá v esteticky méně podnětném prostředí a často ve stísněných podmínkách. Škola tuto situaci řeší plánovaným dokončením přístavby hlavní budovy (květen 2000), která by měla prostorové podmínky výrazně zlepšit.

Materiálně-technické podmínky výuky jsou ve sledovaných předmětech na velmi dobré úrovni s výjimkou výpočetní techniky, jejíž vybavení není vzhledem k charakteru vzdělávání optimální (žáci obchodní akademie nemají přístup na internetovou síť).

Průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově na velmi dobré úrovni. Žáci jsou vedeni ke schopnosti samostatně řešit problémy, aplikovat získané vědomosti a dovednosti v praxi se kterou je škola v úzkém kontaktu. Ve většině zhlédnutých hodin byly rozvíjeny jejich komunikativní dovednosti. V řadě předmětů jsou využívány softwarové aplikace. V některých hodinách však i nadále přetrvává rutinní práce učitelů.

Velmi dobrá je úroveň řízení. Na té se podílí promyšlené plánování vedoucí k naplnění standardu středoškolského odborného vzdělávání, rozsáhlá spolupráce s partnerskými školami, dobrá práce většiny předmětových komisí, snaha o vlastní evaluaci i pozornost věnovaná zjišťování kvality výstupů. Určité rezervy jsou v metodické pomoci začínajícím a nekvalifikovaným učitelům, informovanosti rodičů o prospěchu žáků v průběhu roku a v kontrolní činnosti (pedagogická dokumentace, kvalita některých tematických plánů).

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Doporučení:

- zpřístupnit žákům obchodní akademie i pedagogům přístup na internetovou síť,
- řešit systém průběžné a včasné informovanosti zákonných zástupců o prospěchu žáků,
- učit žáky samostatně pracovat s informačními zdroji (jazykovými příručkami, normami, odbornou literaturou apod.),
- využívat ve větší míře v hodinách didaktickou techniku,
- obsah učiva zeměpisu zaměřit hlouběji ke specifice vyučovaného oboru.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Kateřina Nováková	Kateřina Nováková v. r.
Členové týmu	Ing. Zdeňka Hájková	Zdeňka Hájková v. r.
	Mgr. Alexandra Hanwaldová	Alexandra Hanwaldová v. r.
	PaedDr. Jana Langerová	Jana Langerová v. r.

V Liberci dne 13. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. března 2000

Razítko

Josef Hrbotický v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	17. dubna 2000	084 215/00-3200
Zřizovatel	17. dubna 2000	084 214/3200
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	nebyly vzneseny